

TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
HUNGARIAN NATIONAL ASSOCIATION OF LOCAL AUTHORITIES
1071 Budapest, Damjanich utca 44. III/1., 1406 Budapest 76., Pf. 50.

Google Maps: TÖOSZ

Titkárság:

E-mail: toosz@toosz.hu

Telefon: +36 1 322 7407, +36 1 322 6673

Honlap: www.toosz.hu Forró-Drót szolgálat: +36 1 321 2496 Jogi ügyek +36 1 321 2497

Szám: 69/2022.

Budapest, 2022. augusztus 14.

Települési Önkormányzatok Polgármesteri részére **Székhelyükön**

Tisztelt Polgármester Hölgyek és Urak!

Az ellátási felelősségüket komolyan figyelemmel kísérő polgármesterek évek óta segélykiáltásokat küldenek a Kormány felé az ivóvíz- és csatornaszolgáltatás finanszírozásának helyreállítása érdekében. A vízközmű-szolgáltatók szakmai szövetsége, a MaVíz megrendelésére 2014-ben a KPMG, 2016-ban és 2018-ban a Századvég Gazdaságkutató készített átfogó elemzést. A független szakértői tanulmányok nem csak a problémafeltárással foglalkoztak, hanem konkrét és használható javaslatokat dolgoztak ki a fenntarthatóság, valamint a vízközmű szolgáltatásról szóló törvény betarthatóságának biztosítására.

A Kormány több esetben foglalkozott a kérdéssel.

Döntésének értelmében válaszul megszületett víziközmű szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvényt (Vksztv.) módosító egyes energetikai és közszolgáltatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi LXVIII. törvény (továbbiakban: Vksztv.mód.) A Vksztv.mód. fő lényege az, hogy amelyik tulajdonos nem tudja működtetni a víz- és szennyvízközmű rendszerét, attól átveszi a szabályzó és az ellátás felelősségét az önkormányzatokra tevő és minden lehetséges beavatkozási eszközzel rendelkező állam.

2022. augusztus 4-ére meghívást kaptunk a Technológiai és Ipari Minisztériumba a vízközmű rendszereket tulajdonló és üzemeltető önkormányzatok képviselőjében. A megnövekedő energia árak kikényszerítették a gyors lépést. Lassan 10 éve befagyasztott díj, rengeteg pluszköltség okán lámpással kell keresni azokat az üzemeltetőket, amelyek nem vesztették el saját tőkéjüket és nem fordultak veszteségbe. A Kormány a saját cégeinek tőkepótlását biztosította, ami ebben az időszakban összesen meghaladta a 135 Mrd Ft-ot. Az önkormányzati tulajdonú szolgáltatók és önkormányzatok, mint tulajdonosok semmilyen támogatásban nem részesültek. Azt gondoltam, hogy most talán kapnak támogatást az önkormányzati cégek, de nem így történt. A szándék kifejeződött: Mindenki csinálhatja maga, de támogatásra ne számítsen. Csak azok a cégek fognak támogatást kapni, ahol az önkormányzatok átadják a tulajdonukat ingyen a magyar állam számára.

Sosem gondoltam, hogy ezt fogom írni, de melyik önkormányzat veszteséges üzemeltetésű cégnél van és tulajdonos a cégben, az adja át, vagy semmilyen segítségre nem számíthat. Vagyis a megnövekedett költségeket, a hibaelhárítást, szivattyúk beszerzését, stb. azt a tulajdonos önkormányzatok a saját költségvetésükből kell, hogy pótolják. A cégek felétek már mindent. A döntés Nálad van. Természetesen lesz pár olyan önkormányzat, amelyik még bírja, azok biztosan nem fogják átadni. Mindenki tudja a saját helyzetét. Egyet kérek szépen polgármestert, hogy időt ne húzva döntsön, mert minden nap pluszforrást igényel.

A helyzetről egy kicsit másképpen megvilágítva:

1. A mintegy 40 víziközmű cég alsó egyharmada, a vidéki hátrányos adottságokat örökölt kisvárosokat és falvakat üzemeltető szolgáltatók a csőd szélén vannak, a fizetéseképtelenség hetek, hónapok kérdése náluk.
2. A középső harmad is csak azért mutat még életjeleket, mert nem végzik el a szükséges karbantartásokat, felújításokat. Így tud az üzemi eredményük nullszaldó körüli értéket mutatni. Őket ugyanis magasabb díjakkal és több tartalékkal "talált meg" a 2013-as díjbefagyasztás, majd a 10%-os rezsicsökkentés. A városi környezet miatt – ahol rövidebb vezetékszakkal több fogyasztót el lehet látni – fajlagosan kisebb terhet jelent számukra a 125 Ft/fm közművezeték-adó, amely átlagosan az árbevétel további 5,4%-t viszi el.
3. A felső harmadban jellemzően a nagyvárosok cégei vannak. Ezek a cégek lényegesen kedvezőbb adottságokkal rendelkeznek, az örökségből, korábban még 2 osztalékot is tudott fizetni a tulajdonosoknak. Mára ez náluk is elkopott, minimális nyereséget tudnak kimutatni és a tartalékokat, is teljesen felélték mára.

2020. évi adatok	Többségi önkormányzati tulajdonú szolgáltató	Többségi állami tulajdonú szolgáltató
Átlagos állományi létszám (fő)	14 036,7	6 369,0
Ivóvíz-szolgáltatás várható nettó árbevétele (Mrd Ft)	90,2	35,0
Szennyvízszolgáltatás várható nettó árbevétele (Mrd Ft)	109,8	27,4
Víziközmű-szolgáltatás várható nettó árbevétele (Mrd Ft)	200,0	62,4
Másodlagos tevékenység várható nettó árbevétele (Mrd Ft)	32,6	6,0
Összes tevékenység várható nettó árbevétele (Mrd Ft)	231,9	68,4
Ivóvíz-szolgáltatás várható üzemi eredménye (MFt)	-454	172
Szennyvízszolgáltatás várható üzemi eredménye (MFt)	-761	100
Víziközmű-szolgáltatás várható üzemi eredménye (MFt)	-1 215	272
Másodlagos tevékenység várható üzemi eredménye (MFt)	2 949	555
Összes tevékenység várható üzemi eredménye (MFt)	1 734	827
Összes tevékenység várható adózott eredménye (MFt)	659	634
Átlagos állományi létszám 2020. év (fő)	14 036,7	6 369,0
Ivóvíz-szolgáltatás várható nettó árbevétele (Mrd Ft)	90,2	35,0
Szennyvízszolgáltatás várható nettó árbevétele (Mrd Ft)	109,8	27,4
Víziközmű-szolgáltatás várható nettó árbevétele 2020. év (Mrd Ft)	200,0	62,4
Másodlagos tevékenység várható nettó árbevétele (Mrd Ft)	32,6	6,0
Összes tevékenység várható nettó árbevétele (Mrd Ft)	231,9	68,4
Ivóvíz-szolgáltatás várható üzemi eredménye (MFt)	-454	172
Szennyvízszolgáltatás várható üzemi eredménye (MFt)	-761	100
Víziközmű-szolgáltatás várható üzemi eredménye (MFt)	-1 215	272
Másodlagos tevékenység várható üzemi eredménye (MFt)	2 949	555
Összes tevékenység várható üzemi eredménye (MFt)	1 734	827
Összes tevékenység várható adózott eredménye (MFt)	659	634

Az ellátásért felelős tulajdonában lévő közművek tárgyi eszközeinek bruttó értéke (MFt)	1 737 337	539 830
Az üzemeltető tulajdonában lévő rendszerfüggő és független víziközmű elemek bruttó értéke (MFt)	207 808	16 103
Üzemeltetett víziközmű-vagyon 2020. év (Mrd Ft) (működtető eszközök nélkül)	1 945	556
Egyéb bevételből a többégi állami tulajdonú szolgáltatók esetében (MFt)		
Tulajdonosi támogatás (Mrd Ft)		32 348
Állami támogatás (Mrd Ft)		206
Elengedett visszapótlási kötelezettség (Mrd Ft)		15 538

Nyilvánvalóan attól, hogy a vagyon átadásra kerül minden felelősséggel együtt, ettől az üzemeltetés kérdése még nem oldódik meg! A tárgyaláson a Magyar Állam képviselője kifejtette, hogy minden felelősség innentől kezdve az Magyar Államé. Ez azt jelenti számomra, hogy az ellátás biztonság kérdése is az övé. Minden probléma, amely felmerül.

Ebből adódóan logikusnak tűnik tehát, hogy a Magyar Államhoz delegált ellátási felelősség mellett a korábbi szolgáltatók valamilyen formában – esetleg a jogi személyiségük épségben hagyása mellett – továbbra is ellátnák az üzemeltetési feladatokat egyfajta „kiszervezés” formájában (habár ennek a kereteit a Vksztv. egyenlőre nem teremti meg, és a Vksztv.mód.-ban sem találunk erre vonatkozó utalásokat, de ettől még nem lesz más megoldás). Ez az alternatíva hangzott el. Vagyis minden üzemeltető cég marad és tőkepótlással bevásárolja magát a Magyar Állam az önkormányzati gazdasági társaságokba. Csak abban az esetben, ha a vagyon tulajdonjoga, amelyet a cég üzemeltet, az átkerül ingyenesen állami tulajdonba. A cégek maradnak, de biztosan lesz valamilyen személyi változtatás.

Arra kérek minden felelős önkormányzati vezetőt, hogy a vagyont adja át, ahol nincs továbbiakban forrás a működtetésre.

Nagyon remélem, hogy utána ezek az eszközök továbbra is közösségi tulajdonba maradnak. Remélem, nem leszünk kiszolgáltatva a profit mindenhatóságának és a nem közösségi tulajdonnak. Csak a közösségi tulajdon tudja garantálni az ellátás biztonságát, a díjakat, a fejlesztések folyamatos fenntartását, innovációt, valamint a hatékonyságot.

A víz alapvető élelmiszer!

Önkormányzati üdvözlettel:

Schmidt Jenő
TÖOSZ elnök